

Eika Kapitalforvaltning AS ESG dokument for aksje- og renteforvaltning

---

Formålet med retningslinjene som er beskrevet under her, er å sikre at investeringsproduktene forvaltes på en måte som er i samsvar med verdigrunnlaget i Eika Kapitalforvaltning AS (EKF). Grunntanken i Eika Kapitalforvaltning AS sitt ESG-arbeid er at vi ikke skal investere i selskaper hvor virksomheten anklages for:

- Grove krenkelser av menneskerettigheter
- Alvorlig miljøskade
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig og konflikt
- Grov korrupsjon
- Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

Eika Kapitalforvaltning AS vil heller ikke investere i selskaper som operer innenfor følgende kategorier:

- Produksjon av klasevåpen
- Produksjon av kjernevåpen
- Produksjon av antipersonell landminer
- Produksjon av tobakk
- Salg av militært materiell til visse stater

1.1 Overordnet om dokumentasjon og etterlevelse

Eika Kapitalforvaltning har valgt å ikke investere i selskaper som Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland (SPU) har ført opp på sin liste med utelukkende selskaper. Listen med selskapene offentliggjøres på EKFs hjemmeside, hvor også begrunnelsen for eksklusjon fremkommer.

Fondsforvaltere kan ha stor påvirkningskraft på selskapene det investeres i. Påvirkningskraften kan utøves gjennom aktivt eierskap, eller gjennom å kunngjøre at

investeringsobjektet ikke lever opp de krav som vi som investor krever. For å sikre at dette gjøres vil EKF gjennomføre en screening som sikrer at brudd på etikk, menneskerettigheter eller miljø fanges opp. I de tilfeller hvor det er mulig og realistisk at EKF kan påvirke selskapenes adferd vil man søke å oppnå endringer gjennom dialog med virksomhetene. EKF vil også søke å bruke vår stemmeretten på generalforsamlinger som et ledd i vår aktive eierskap.

Eierposten bør avvikles dersom virksomheten ikke viser vilje og evne til å endre adferd over tid.

1.2 Sektoroverskridende krav og forventninger

1.2.1 Menneskerettighetene og øvrige internasjonale initiativer

Eika Kapitalforvaltning AS opererer i henhold til norsk lov, men vi har i tillegg valgt å innrette oss etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Menneskerettighetene er i denne sammenheng helt grunnleggende. Vi arbeider for å sikre at de blir respektert i samtlige ledd av vår virksomhet.

Vi søker å oppnå at de selskapene vi investerer i:

- Respekterer Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.
- Respekterer alle menneskerettigheter slik de er beskrevet i De forente nasjoners veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.
- Støtter prinsippene i UN Global Compact. Prinsippene dekker i hovedsak menneskerettighetene, arbeiderrettigheter, miljø og antikorrupsjon.
- Arbeider aktivt for å fremme de 6 prinsippene som er omfattet av FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (FN PRI). De har blant sine mål å identifisere, fremme og realisere den beste miljø- og bærekraftspraksisen i finansbransjen.

- Selskapet aktivt arbeider for å ikke påføre området skader eller andre negative konsekvenser, dersom det opererer i områder som er oppført på UNESCOs liste over verdensarvsteder. Det samme vil gjelde når det gjelder bestandene eller dyreartene som er oppført på IUCNs rødliste over truede arter.
- Jobber aktivt for å unngå negativ innvirkning på våtmarksområder som er vernet av Ramsar-konvensjonen, dersom selskapet operer i eller nært et slikt område.
- Forebygger negative konsekvenser på områder som er vernet i Verdens naturvernsunion i kategori I-IV.
- Overholder internasjonal humanitærrett. EKF forventer også at selskapene ikke gir støtte til bosettinger eller økonomiske aktiviteter i okkuperte territorier eller konfliktutsatte områder. Virksomhet i konfliktrammede områder godtas heller ikke hvis dette forårsaker eller medvirker til brudd på menneskerettighetene.
- Ved fravær av lokal lovgivning skal selskapene følge internasjonalt anerkjente prinsipper for å sikre ivaretagelse av samfunnsansvar, bærekraft og etikk.

1.2.2 Arbeiderrettigheter

EKF skal ikke investere i selskaper som ikke respekterer ILO-erklæringen om grunnleggende prinsipper og rettigheter på arbeidsplassen.

Organisasjonsfriheten er en av individets fire grunnleggende friheter. I arbeidslivssammenheng er organisasjonsfriheten og retten til å føre kollektive forhandlinger viktig. Det forventes at selskapene respekterer og anerkjenner dette. Tvangsarbeid og annet påtvinget arbeid aksepteres ikke. Det samme gjelder alle former for diskriminering, barnearbeid og krenkelse av barns rettigheter mer generelt. De ansatte skal lønnes slik at de kan leve et normalt liv hvor familiens behov dekkes, og selskapene må sikre en øvre grense for arbeidstid. Helse, miljø og sikkerhet er avgjørende for et godt arbeidsliv, og det forventes at selskapene har gode retningslinjer som ivaretar dette.

1.2.3 Urbefolkning

Et fellestrekk for mange urfolk og deres historie er at kulturen og grunnleggende rettigheter har blitt, og fremdeles blir, forsøkt undertrykt fra flere hold i samfunnet. EKF søker å investere i selskaper som ivaretar rettighetene til urfolk og lokalbefolkningen på best mulig måte. Dette innebærer at selskapene jobber for å forebygge konflikter rundt landrettigheter samt bruk av lokale naturressurser. Dette arbeidet bør gjennomføres i samarbeid med det aktuelle lokalsamfunnet.

1.2.4 Skatt

For å opprettholde velferdsgoder som sykehus, skoler, vei og annen infrastruktur, er myndighetene avhengig av at privatpersoner og selskaper betaler skatt. Skatteunndragelser og internasjonal skattekriminalitet er et stort problem. EKF vil aldri tilrettelegge eller gi råd til selskaper rundt skatteflukt.

EKF søker å investere i selskaper som er åpne om sine eierstrukturer, organisere virksomheten på en slik måte at de gjenspeiler reell produksjon og verdiskapning, samt ikke utnytter smutthull i lovverket for å unngå beskatning ved bruk av skatteparadis. Det innebærer også at selskapene skal ha prosedyrer for iverksettelse av tiltak ved mistanke om at ansatte eller leverandører har gjort seg skyldige i skatteunndragelse eller tilretteleggelse for det.

1.2.5 Korrupsjon

Korrupsjon omfatter å bestikke eller ta imot bestikkelser i form av penger, gaver eller tjenester. Eika Kapitalforvaltning AS har nulltoleranse for korrupsjon innad i organisasjonen og overfor selskapets kunder. Vi stiller tilsvarende krav til de selskapene vi investerer i, og forventer at de har etablerte styringssystemer som utløser strakstiltak ved mistanke om korrupsjon, internt eller hos leverandører. Selskapene forventes å ha et bevisst forhold til korrupsjon, og medarbeiderne må være i stand til å identifisere korrupsjon og vite hvordan det skal håndteres.

1.3 Krav og forventninger til våre fondsleverandører ved investeringer i særskilte bransjer

1.3.1 Innledning

De temaene som er gjennomgått ovenfor er generelle og gjelder uavhengig av hvilke bransjer vi investerer innenfor. I tillegg til disse stiller vi også konkrete krav til investeringer i enkeltbransjer.

1.3.2 Våpen, tobakk og pornografi

Væpnede konflikter er en konstant trussel i store deler av verden. Gjennom våpenhandel forekommer det i tillegg korrupsjon og alvorlige menneskerettighetsbrudd. EKF vil ta aktivt avstand fra alle selskaper som driver med produksjon, handel og/eller vedlikehold av atomvåpen, biologiske våpen, kjemiske våpen, klasevåpen eller antipersonellminer. Det samme gjelder produksjon, handel og/eller vedlikehold av viktige komponenter til forannevnte våpen. Eksport av våpen til områder hvor menneskerettighetene blir krenket er uakseptabelt. Profitt fra våpensalg skal heller ikke skje på bekostning av primærbehovet til innbyggerne.

Det skal heller ikke investeres i selskaper som har en betydelig andel av sin virksomhet innen tobakk, pornografi eller spillvirksomhet. Disse industriene strider med EKFs etiske prinsipper og verdier.

1.3.3 Skogbruk

Skogsindustrien innebærer at det skjer inngrep i naturen som fører til konsekvenser for klima og biologisk mangfold. Vi er opptatt av lokalsamfunnets klimaforhold og urbefolkningens rettigheter. Derfor skal alt skogbruk eller skogsdrift drives med respekt for miljøet, og søker å gjøre dette i samråd og med samtykke fra de involverte. Særlig er det viktig å ivareta urbefolkningens tilgang til beiteområder, forflytning av dyr og tilgang til rene vannkilder.

EKF vil søke å investere i selskaper som arbeider for bærekraftig utnyttning av ressurser. I hele forsyningskjeden skal det anvendes lovlig avvirket og solgt tømmer. Videre forventes

det at selskaper som driver innen skogbruk er sertifisert etter FSC sine krav, eller at de aktivt jobber med å oppfylle disse, samt rapporterer sine avtrykk i skogen i henhold til Forest Footprint Disclosure. På områder hvor konserveringsverdien er høy, må negativ innvirkning forebygges.

Skogområdene representerer store deler av karbonkretsløpet på jorden. Norges areal består av omtrent 40 % skog, og denne skogen lagrer CO₂. Når CO₂ slippes ut i lufta samles den rundt jorda i atmosfæren. Det fører til at atmosfæren blir tykkere. Derfor vil varmen fra sola som kommer ned på jorden, ha vanskeligere for å slippe ut igjen nå enn før. Det er det vi omtaler som global oppvarming. Avskoging må derfor skje med varsomhet.

1.3.4 Klima og energiproduksjon

Jordkloden utsettes for omfattende menneskeskapt klimaendringer. Dette er en stor utfordring som samfunnet må løse i årene fremover, og fokuset rundt dette blir stadig større. Ekstremvær, naturkatastrofer og tørke vil i økende grad fortsette å prege hverdagslivet til store deler av jordens befolkning. Det er viktig å tenke miljø i alle prosesser og beslutninger som tas.

Energiproduksjon er samlebetegnelsen på flere ulike kilder til energi. Blant disse finner man for eksempel kullkraft, atomkraft, vannkraft, vindkraft, solkraft, bølgekraft og bioenergi. De fornybare energikildene er i mye større grad bærekraftige og miljøvennlige.

Fossile energikilder er en vesentlig faktor som har bidratt til den negative påvirkningen på klimaet. Dagens investeringer vil få betydning for klimapåvirkningene i fremtiden. Som en bevisst forvalter har vi tatt et standpunkt om å jobbe for at våre fondsprodukter skal ha en øvre grense på 30 % av sine samlede investeringer innen kullbasert kraftproduksjon, kullutvinning, samt kraftproduksjon basert på fossilt brensel og olje- og gassutvinning.

Dette innebærer at våre fondsprodukter ikke skal ha mer enn 30 % av sine samlede investeringer i energiproduksjon basert på kullkraft, atomkraft, storskala vannkraft og kraftproduksjon basert på fossile brenslere. Det samme gjelder utvinning av kull, tjæresand, oljeskifer, drivstoff fra flytende kull og utvinning av skifer-gass. Selv om kjernekraft slipper

ut minimalt med klimagasser, er denne typen kraft til gjengjeld forbundet med en høy risiko i relasjon til forsvarlig håndtering av radioaktivt avfall og fatale ulykker.

Utvinning av olje og gass skal ikke medfører krenkelse av menneskerettighetene. Vi vil søke å investere i selskaper som har prosedyrer for håndtering av negative konsekvenser dersom det avdekkes at de har medvirket til krenkelse av menneskerettighetene.

Utvinning av olje og gass medfører en del avfall, spesielt i form av etterforbrenning for å bli kvitt overskudd av utvinningen. Det er viktig at selskapene behandler avfallet på en forsvarlig måte og reduserer denne typen avfall i størst mulig grad. Slikt avfall kan være svært skadelig for naturen og dyrelivet. Under demontering av produksjonsfasiliteter skal konsekvensene for miljø og helse blir tatt hensyn til. I den grad selskapene foretar seismiske undersøkelser, skal innvirkningen på sjøpattedyr være så liten som mulig.

Miljøproblematikken er en utfordring som alle selskaper må ta ansvar for. Vi søker å investere i selskaper som aktivt tar eierskap i dette. Eika Kapitalforvaltning er positive til å investere i selskaper som er involvert i produksjon av fornybar energi, og vi oppfordrer alle selskaper til å slutte seg til internasjonale avtaler og initiativer som fremmer ren og fornybar energi.

1.3.5 Vann

Vannmangel er et stort problem i enkelte deler av verden. Mange mennesker har ikke daglig tilgang på rent drikkevann. EKF vil søke å ikke investere i selskaper som negativt påvirker vannsituasjonen i områder med vannmangel, eller i selskaper som ønsker å starte opp ny virksomhet som kan skade vannsituasjonen i slike områder. Det samme gjelder når virksomheten vil komme i konflikt med lokalsamfunnets vannbehov. På generelt grunnlag forventer vi at selskaper som opererer i områder med vannknapphet har ordninger for å utrede konsekvensene om vannmangel og forebygge disse.

1.3.6 Matproduksjon og biologisk mangfold

Det er stor etterspørsel etter jordbruksprodukter i verden. Dette fører til en rekke konsekvenser og utfordringer for miljø og klima. Matproduksjon som er basert på bærekraftig bruk av ressurser er viktig for matsikkerheten og fremtiden. Vi er opptatt av at selskapene er med på å sikre en bærekraftig og klimavennlig industri, samt sikrer at dyrenes velferd er godt ivaretatt.

Vi søker å investere i selskaper som respekterer de fem friheter for husdyr (Five Freedoms). Videre skal svært trange leveforhold i bur, bås og binger ikke forekomme.

Selskaper innen matproduksjon må etterstrebe kvalitet innen kjøtt og produksjon slik at retten til tilstrekkelig og fullgod mat er ivaretatt. Herunder forutsettes det at selskapene er restriktive hva gjelder bruk av antimikrobielle legemidler i matproduserende dyr.

1.3.7 Genteknologi

Genteknologi har flere bruksområder. Blant disse områdene er medisin, forskning og matvareproduksjon. I matvareproduksjon blir genteknologien ofte brukt til å endre DNA til planter og dyr. All genteknologi skal skje i henhold til kravene i FN-konvensjonen om biologisk mangfold, Bonn-retningslinjene og Nagoya-protokollen. Produksjon og handel bør også oppfylle kravene i Cartagena-protokollen.

1.3.8 Gruvedrift

Gruvedrift har skapt mange arbeidsplasser opp gjennom tidene, men har samtidig ført til omfattende inngrep i og forurensning av naturen

EKF ser det som viktig at selskapene er tilbakeholden med å drive virksomhet på steder hvor de miljømessige konsekvensene av en ulykke vil være u håndterbare. Ei heller skal det investeres i selskaper som deponerer gruveavfall i elver eller på havbunnen.

Utvinning eller handel med konfliktmineraler, uran, termisk kull og metallurgisk kull, aksepteres ikke. Det samme gjelder fjelltoppfjerning med henblikk på mineralutvinning. Vi tar også avstand fra etablering av nye kullgruver.

Det stilles krav om at selskapene er sertifisert i henhold til kriteriene i sertifiseringsordningene for visse mineraltyper, og at de arbeider med relevante standarder og initiativer for disse.

Ved gruvedrift kan arbeidsforholdene være utfordrende og krevende. De ansatte bør ha gode og trygge arbeidsforhold hvor risikoen for liv og helse er minimal.

Avrenning og miljøskadelig avfall skal håndteres på en forsvarlig måte. Når en gruve stenges ned skal selskapene ha planer for ivaretagelse av miljø og helse, samt sørge for en best mulig tilbakeføring av natur.

1.4 Hvordan følge opp etterlevelse?

Eika Kapitalforvaltning AS er representert i VFFs nyopprettede ESG utvalg. I dette utvalget vil bransjen jobbe med å bedre/standardisere/rapportere ESG i fondsproduktene som levers i det norske markedet. Utvalget er også VFFs organ for vurdering og implementering de ESG tilpasningene bransjen vil underlegges som følge av EØS avtalen.

Vi forholder oss til Norges Banks liste over ekskluderte selskaper, slik den til enhver tid gjelder. I vårt handelssystem etableres det sperrer på de aktuelle selskapene slik at det ikke vil være mulig å handle i dem. EKF har også valgt å utvide vår ekskluderingsliste til å inneholde alle selskaper innenfor følgende GICS industrier/del-industrier:

- Kull
  - Fossile energikilder er en vesentlig faktor som har bidratt til den negative påvirkningen på klimaet. Kullbasert kraftproduksjon bidrar negativt til klima i tillegg til at det knytter seg usikkerhet rundt arbeidsforhold og sikkerhet i mange deler av verden. Etablering av nye kullgruver er også noe vi tar avstand fra.

- Tobakk
  - På verdensbasis dreper tobakk mer enn syv millioner mennesker hvert år (NHI.no). I tillegg fører det til enorme helsekostnader og tapte produksjonsinntekter.
- Gambling (Pengespill)
  - Enkelte får alvorlige problemer på grunn av spillavhengighet, noe som ofte rammer familien og barn. Det er et stort uregulert og lite transparent marked for pengespill internasjonalt. I tillegg har Casino- og spillvirksomhet en høy risiko for kriminell aktivitet som f.eks. hvitvasking av penger og bestikkelser.

I forvaltningen av fondene vil selskapenes ESG profil inngå som et av kriteriene ved investeringsbeslutning. Dette er implementert på følgende måte:

I de globale mandatene har vi gjort følgende:

- Vi har integrert eksterne data i porteføljesystemet vårt slik at vi ekskluderer selskaper med lav ESG score.
- Vi er i ferd med å inngå avtale med en ekstern leverandør av mer detaljerte ESG data som vil gjøre oss i stand til å utforme ekskluderingskriterier som også knytter seg til selskapers produkt involvering samt antall og type kontroverser selskapet er involvert i.

I de norske og nordiske mandatene har vi gjort følgende:

- innhentet eksterne ESG-data, men siden dette universet p.t. ikke er dekket tilstrekkelig vil teamene i tillegg gjøre kvalitative vurderinger av selskapenes ESG posisjon. Disse vurderingene vil bygge på 3. parts analyser, egne analyser og møte med selskapsledelsen. Der hvor ESG tidligere fortrinnsvis har vært en del av den nødvendige risikovurderingen i aksjene, innebærer det nåværende rammeverket at de potensielt positive forretningsmessige effektene av økt ESG-fokus på bred

basis skal vurderes og tas inn som en del av en eventuell investeringsbegrunnelse. Det er konkrete eksempler i porteføljene i dag, hvor ESG er en sentral del av begrunnelsen for å eie aksjene, på samme måte som det finnes konkrete eksempler på selskaper som ikke er i porteføljene pga kvalitative vurderinger knyttet til ESG, utover det som er formelt ekskludert.

Kvartalsvis gjennomfører compliance en vurdering av fondenes investeringer. I tillegg til listen fra Norges Bank vurderes investeringene opp mot annen relevant informasjon, eksempelvis gjennom medieomtale ol.

Investeringer som potensielt kan være i strid med selskapets etiske retningslinjer vil også drøftes i ledermøte.

I tillegg gjøres det fortløpende vurderinger av eventuelle tiltak for å sikre at vår virksomhet drives i tråd med retningslinjene.

Eika Kapitalforvaltning AS

September 2019